PM

Inventering av naturvärden kopplade till träd – Holmögaddsvägen, Kärrtorp, Stockholms stad

INVENTERING AV NATURVÄRDEN KOPPLADE TILL TRÄD – HOLMÖGADDSVÄGEN, KÄRRTORP STOCKHOLMS STAD

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2026-05-04, Dnr 2021-08302

Pro Natura

Maj 2026

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2026-05-04, Dnr 2021-08302

Inventering, text och foto:
Pro Natura
Träringen 66b
416 79 Göteborg
Telefon: 0728-544411
e-post: ola.hammarstrom@pro-natura.net

Pro Natura:
Kontaktperson och ansvarig handläggare: Ola Hammarström
Inventering: Ola Hammarström
Intern granskning av rapport: Raul Vicente

Beställare:
Realy Bostad AB
Kontaktperson: Johan Hallberg

Framsida:
Cirka 60 årig lönn som ingår i den träd ad som omfattas av generellt biotopskydd.

Sammanfattning 4
1. Uppdraget 5
1.1 Bakgrund 5
1.2 Syfte och omfattning 5
2. Metodik 6
3. Områdesbeskrivning 8
4. Resultat & diskussion 10
4.1 Trädinventering 10
4.2 Artinventering 10
4.3 Sammantagen naturvärdebedömning 11
4.4 Generellt biotopskydd – Allé 12
4.5 Övriga juridiska skydd 14
4. Referenser 15

Bilaga 1: Tabell över inventerade träd

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2026-05-04, Dnr 2021-08302

Sammanfattning

På uppdrag av Realy bostad AB har Pro Natura utfört en inventering av naturvärden kopplade till träd på ett område om cirka 1,8 ha vid Holmögaddsvägen i stadsdelen Kärrtorp i södra delen av Stockholms stad.

Fältinventering utfördes i januari 2024.

Trädmiljön i området är generellt ung och inga träd har utvecklat strukturer med utpräglat förhöjd betydelse för biologisk mångfald. Endast ett träd (skogslönn, träd-ID 7) förs till klass 4 ”träd med vissa naturvärden”. Ytterligare ett träd, (*Salix*, träd-ID 26) har mindre förekomster av två lavar med visst indikatorvärde; lönnlav *Bacidia rubella* och mellansmåstjärna *Ramonia interjecta*.

Inga rödlistade eller skyddade arter noterades. Ej heller några särskilt skyddsvärda träd.

Då inventeringen utfördes under vintern har inte en regelrätt bedömning utifrån svensk standard för naturvärdesinventering (SIS 2023) kunnat utföras. För att ändå sätta naturvärdena i ett begripligt sammanhang har området tilldelats naturvärdesklass 4 – visst naturvärde.

Inom inventeringsområdet finns ett antal träd i rader som uppfyller biotopskyddsbestämmelsernas definition av en allé. Därför omfattas sannolikt dessa träd av det generella biotopskyddet enligt bilaga 1 till förordningen (1998:1252) om områdesskydd i miljöbalken.

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2026-05-04, Dnr 2021-08302

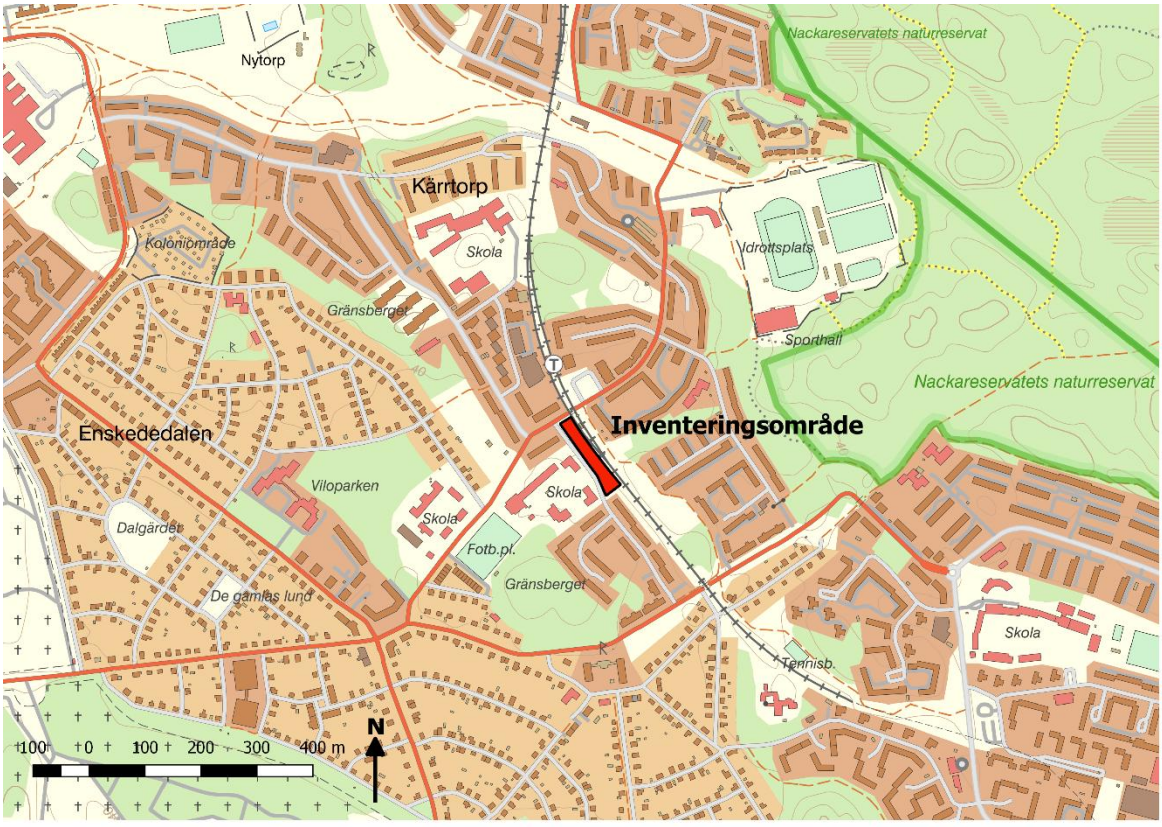
1. Uppdraget

1.1 Bakgrund

I samband med att en ny detaljplan tas fram för ett mindre område strax söder om Kärrtorps tunnelbanestation, i södra delen av Stockholms stad, har Pro Natura utfört en inventering av naturvärden kopplade till träd. Inventeringsområdet är cirka 1,8 ha stort och beläget mellan Holmögaddsvägen och tunnelbanespåret. Föreliggande inventering ska utgöra underlag till att beakta värden för biologisk mångfald i detaljplanearbetet.

1.2 Syfte och omfattning

Genomförd inventering syftar till att kartlägga och bedöma naturvärden kopplade till träd, samt att inventera naturvårdsarter inom inventeringsområdet som är avgränsat på karta i figur 1. Syftet har också varit att identifiera eventuella områden som omfattas av det generella biotopskyddet.

Figur 1. Inventeringsområdets geografiska belägenhet.

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2026-05-04, Dnr 2021-08302

2. Metodik

Alla träd med en brösthöjdsdiameter ≥ 20 cm har mätts in med handhållen GPS (noggrannhet ± 5m). Dessa träd har naturvärdesbedömts enligt nedan.

Trädens betydelse för biologisk mångfald har bedömts enligt en fyrgradig skala baserat på ett poängsättningssystem som värderar olika strukturer och processer kopplat till varje enskilt träd**.** Denna metodik bygger på ett arbetssätt som tagits fram i Storbritannien (Fay & de Berker 1997) men som i anpassat skick även använts vid olika inventeringar i Sverige (Bengtsson & Lindholm 2011, Bengtsson & Bengtsson 2015, Örnborg & Bengtsson 2015).

Träden har poängbedömts enligt nedan:

- Grovsprickig bark (0-1 poäng)
- Förekomst av lös bark, minst 30x30 cm (0-1 poäng)
- Antal savflöden (0-4 poäng)
- Sprickor i grenar (0-1 poäng)
- Fläkskador, ärr/övervallning (0-1 poäng)
- Antal vattenfyllda håligheter (0-4 poäng)
- Ihålig stam (1-5 poäng)
- Antal hålrum, minst 5 cm Ø (0-4 poäng)
- Förekomst av röta; brunröta (0-2 poäng); vitröta (0-2 poäng); mulmförekomst (0-2 poäng)
- Död ved i kronan, skattas i 1 meterslängder på grenar grövre än 5 cm (0-4 poäng)
- Tecken på fåglar (0-3 poäng)
- Tecken på insekter (0-3 poäng)
- Tecken på fladdermöss (0-3 poäng)
- Naturvårdsintressanta lavar, mossor och svampar (0-3 poäng)

Sammanlagd naturvärdespoäng för respektive träd omsattes därefter i en naturvärdesklassning för varje enskilt träd enligt intervaller i nedanstående tabell.

Naturvärdesbedömning
Träd med mycket höga naturvärden (16 - 20 poäng)
Träd med höga naturvärden (11 - 15 poäng)
Träd med naturvärden (6 - 10 poäng)
Träd med begränsade naturvärden (0 - 5 poäng)

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2026-05-04, Dnr 2021-08302

I denna inventering delades klassen 1 – 5 poäng upp i två klasser för att även lyfta fram eventuella träd som nästan når upp till bedömningen ”träd med naturvärden”. Dessa träd har fått benämningen ”träd med vissa naturvärden” enligt nedan.

Träd med vissa naturvärden (4 - 5 poäng)
Träd med begränsade naturvärden (0 - 3 poäng)

Utöver denna poängbedömning gjordes även en bedömning av huruvida det enskilda trädet uppfyller den definition för särskilt skyddsvärda träd som anges i Naturvårdsverket 2004.

Artinventering har skett på alla inmätta träd samt på ett urval av andra mindre träd och buskar. Under artinventeringen har framförallt naturvårdsarter eftersökts. Naturvårdsarter är ett samlingsbegrepp för arter som indikerar att ett område har naturvärde eller som i sig själv är av särskild betydelse för biologisk mångfald (rödlistade arter, signalarter, skyddade arter, nyckelarter och typiska arter). Rödlistade arter är arter som i större eller mindre utsträckning löper risk att dö ut från Sverige och de delas upp i olika hotkategorier: NT – Nära hotad, VU – Sårbar, EN – starkt hotad, CR – kritiskt hotad och DD – kunskapsbrist.

Fältinventering utfördes 2024-01-31.

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2026-05-04, Dnr 2021-08302

3. Områdesbeskrivning

Inventeringsområdet utgörs av en parkeringsplats samt en av träd och buskar bevuxen yta mellan parkeringsplatsen och tunnelbanespåret. Denna grönyta består av en sydvästvänd sluttning som går från den upphöjda banvallen ner till de hårdgjorda ytorna. Sluttningen är bevuxen med ung sekundär lövskog. Trädskiktet är ungt (de äldsta träden är cirka 40 år) och utgörs till stor del av ett en art i släktet *Salix* (viden/pilträd) tillsammans med unga träd av skogslönn, oxel, apel och sötkörsbär. Den täta undervegetationen utgörs av buskar och sly av fläder, rosor, samt mahonia. I brynzonen mot parkeringsplatsen och Holmögaddsvägen står trädrader med planterade lönnar som är något äldre än det anslutande trädskiktet (dessa träd är cirka 60-åriga).

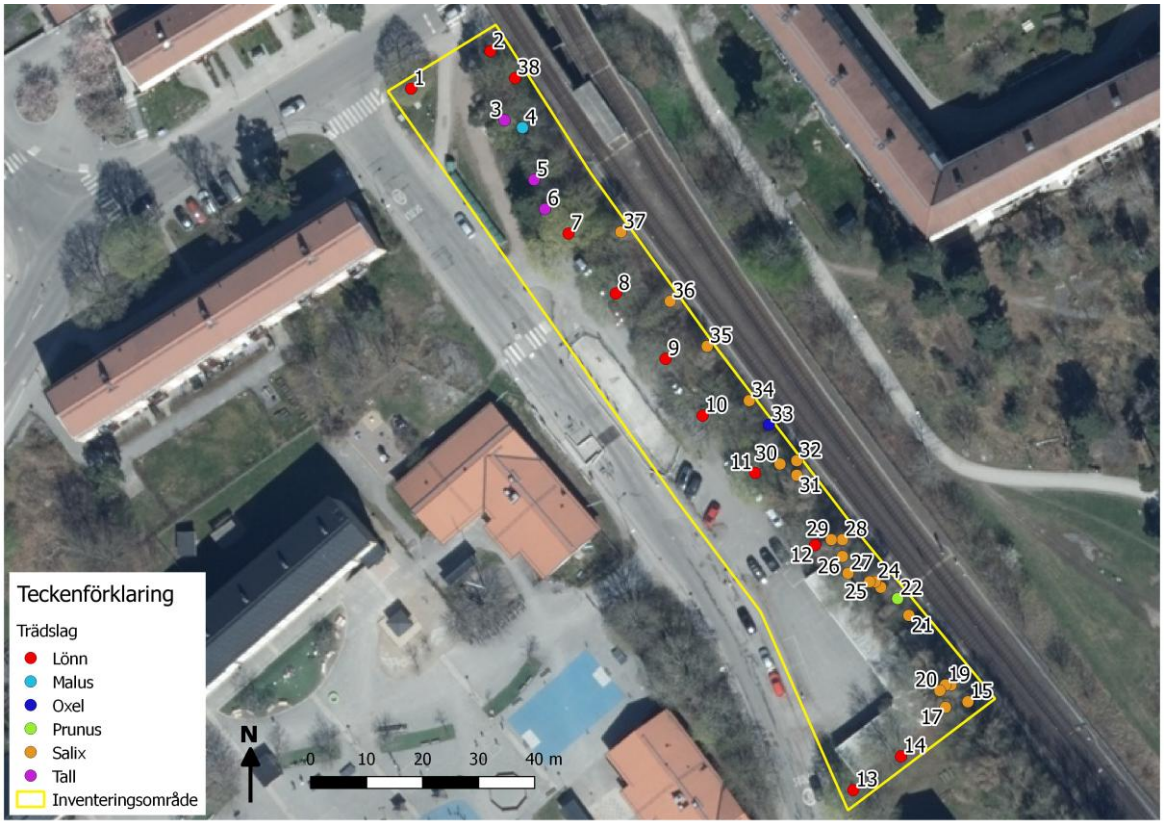
I den norra delen av inventeringsområdet står några tallar som är de enda naturliga element som finns kvar sedan bebyggelse och infrastruktur utvecklades på platsen under mitten av 1900-talet. Två tallar är cirka 110–120 år gamla och dessa utgör de äldsta träden inom inventeringsområdet.

Grov död ved är mycket sparsamt förekommande i form av enstaka döda grenar på de grövsta träden. Klen ved förekommer däremot allmänt genom självgallrade grenar och småträd i det täta lövbeståndet på sluttningen.

Figur 2. Trädrad med planterade lönnar i förgrunden och anslutande lövträdsföryngring i bakgrunden.

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2026-05-04, Dnr 2021-08302

Figur 3. Karta över inventerade träd (≥ 20 cm DBH).

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2026-05-04, Dnr 2021-08302

4. Resultat & diskussion

4.1 Trädinventering

Inga träd inom utredningsområdet når de högre naturvärdesklasserna 1–3 (se avsnitt 2. om Metod). Trädmiljön i området är generellt ung och inga träd har utvecklat strukturer med utpräglat förhöjd betydelse för biologisk mångfald. Endast ett träd (skogslönn, träd-ID 7) förs till klass 4 ”träd med vissa naturvärden”. Ytterligare ett träd, (*Salix*, träd-ID 26) har förekomst av två lavar som har visst indikatorvärde (figur 4).

En fullständig förteckning över träden och deras ”naturvärdespoäng” redovisas i bilaga 1.

Figur 4. Karta över träd med vissa naturvärden och artförekomster med visst naturvårdsintresse.

4.2 Artinventering

De inventerade träden hyser en epifytflora med arter som är mer eller mindre typiska för något skrovlig lövträdsbark i ljusöppna och kvävepåverkade miljöer. Bland

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2026-05-04, Dnr 2021-08302

triviala lavarter noterades skivlav *Amandinea punctata*, citronlav *Candelaria pacifica*, mjölig ägglav *Candelariella efflorescens*, lekania *Lecania cyrtella*, skrynkellav *Parmelia sulcata*, blemlav *Phlyctis argena,* stoftkantlav *Myriolecis hagenii*, kranslav *Phaeophyscia orbicularis*, hjälmrosettlav *Physcia adscendens,* stjärnlav *P. stellaris*, finlav *P. tenella*, dagglav *Physconia distorta*, gulkantad dagglav *P. enteroxantha* och vägglav *Xanthoria parietina*. På riktigt unga träd dominerar slätbarksarter såsom al-lav *Lecanora carpinea* och asplav *Lecidella elaeochroma.* På tall växer även flarnlav *Hypoxenomyce scalaris*.

Endast enstaka triviala mossarter noterades på träden, till exempel cypressfläta *Hypnum cupressiforme* och en hättemossa *Orthotrichum* sp.

Bland svampar noterades endast en art; plommonticka *Phellinus pomaceus*.

Ovantstående arter är alla vanligt förekommande och bidrar inte till något förhöjt naturvärde. Vidare hyser många av träden en riklig påväxt av frilevande grönalger. vilket tillsammans med många nitrofila (kväveälskande) lavarter tyder på en hårt kvävebelastad luftmiljösituation.

En liten bål av signalarten lönnlav *Bacidia rubella* noterades på en *Salix* (träd-ID 26). Signalvärdet hos denna art är begränsat och en mindre bål motiverar inte något förhöjt naturvärde. På samma träd gjordes även fynd av den sällan rapporterade laven mellansmåstjärna *Ramonia interjecta*.

4.3 Sammantagen naturvärdebedömning

Då inventeringen utfördes under vintern har inte en regelrätt bedömning utifrån svensk standard för naturvärdesinventering (SIS 2023) kunnat utföras. För att ändå sätta områdets naturvärden i ett begripligt sammanhang används nedan standardens begrepp för att motivera en sammantagen naturvärdesbedömning.

Det är inte troligt att ytterligare inventering under rätt säsong skulle leda till en annorlunda bedömning.

Biotopvärde:
Området bedöms inneha ett visst biotopvärde genom sekundär lövskog med varierat träd och buskskikt och klen död ved. Trädskiktet är till stor del ungt men innehåller enstaka tallar med en ålder på 110–120 år och ett antal skogslönnar med en ålder kring 60 år i brynzonen.

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2026-05-04, Dnr 2021-08302

Artvärde:
En signalart (lönnlav) och en mindre vanlig art (mellansmåstjärna) har noterats. Signalvärdet för dessa arter är emellertid begränsat och förekomsterna är små. Artförekomsterna motiverar inte något förhöjt artvärde.

Naturvärdesbedömning:
Sammanfattningsvis bedöms området hysa ett visst naturvärde motsvarande naturvärdesklass 4.

4.4 Generellt biotopskydd – Allé

ALLÉER

- En allé ska bestå av minst fem lövträd som är planterade i en enkel eller dubbel rad.
- Träden ska till övervägande del utgöras av vuxna träd, vilket innebär att mer än hälften av träden ska vara vuxna. Med vuxna träd avses träd som mäter minst 20 cm i diameter i brösthöjd eller har uppnått en ålder av 30 år.
- Med rad avses att träden står i en någorlunda rät linje, vilket ofta tyder på att träden är planterade.
- Det kan vara svårt att bedöma om träd är planterade eller självetablerade. Hur träden har etablerats är dock inte avgörande om definitionen är uppfylld i övrigt, och det framgår att träden är skötta med syftet att skapa en allé. Större eller mindre inslag av självsådda träd i en trädrad kan ingå.
- Biotopen omfattar trädradens hela längd. Det område som ingår i biotopskyddsområdet avgränsas till bredden normalt av trädens rötters utbredning.
- Det finns inte angivet något största eller minsta inbördes avstånd mellan enskilda allélträd i definitionen för alléer.
- En allé ska antingen vara belägen längs en väg, eller det som tidigare har utgjort en väg, eller i ett i övrigt öppet landskap.

Inom inventeringsområdet finns ett antal träd i rader som uppfyller biotopskyddsbestämmelsernas definition av en allé (figur 6). Därför omfattas sannolikt dessa träd av det generella biotopskyddet enligt bilaga 1 till förordningen (1998:1252) om områdesskydd i miljöbalken.

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2026-05-04, Dnr 2021-08302

De planterade skogslönnar (träd-ID 7–12) som står i direkt anslutning till parkeringsplatsen uppfyller på ett tydligt sätt definitionen av det generella biotopskyddet (Naturvårdsverket 2014). I anslutning till dessa träd finns ytterligare några träd som inte ingår i den planterade trädraden men som står på ett sådant sätt att de utgör en naturlig fortsättning till de planterade lönnarna och uppfyller biotopskyddsbestämmelsernas grovlekskrav. Pro Naturas bedömning är att biotopskyddet troligen även gäller för dessa träd. Tre av dessa träd (träd-ID 3,5 och 6) utgörs av tallar, i vissa fall har biotopskyddsbestämmelserna tolkats gälla även för barrträd, varför även dessa träd redovisas.

Träd 1 och 13 ingår inte i samma trädrad som övriga träd, men ingår i alléer längs med Kärrtorpsvägen och längre söderut på Holmögaddsvägen. Även dessa uppfyller biotopskyddsbestämmelsernas kriterier.

Det ska framhållas att det är Länsstyrelsen som avgör huruvida en trädrad omfattas av biotopskyddet. Definitionen har tolkats olika i olika sammanhang och av skilda länsstyrelser, därför är bedömningen av träd 2, 3, 5 och 6 något osäker.

Figur 6. Träd som bedöms utgöra alléer (generellt biotopskydd).

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2026-05-04, Dnr 2021-08302

4.5 Övriga juridiska skydd

Inga träd inom inventeringsområdet når definitionen för särskilt skyddsvärda träd (Naturvårdsverket 2004).

Inga juridiskt skyddade arter noterades under inventeringen. Inte heller noterades några rödlistade arter vars livsmiljöer kan falla under den generella samrådsplikten enligt 12 kap. 6 § miljöbalken.

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2026-05-04, Dnr 2021-08302

4. Referenser

Bengtsson, V. & Lindholm, M. 2011: *Naturinventering av Floda allé i Lerums kommun*. Pro Natura.

Bengtsson, V. & Bengtsson, O. 2015: *Naturvärdesbedömning av träd intill Rurik Holms väg i Lerums kommun*.

Fay, N. & de Berker, N. 1997: *Veteran Trees Initiative Specialist Survey Method*. English Nature. Peterborough.

Naturvårdsverket 2004: *Åtgärdsprogram för särskilt skyddsvärda träd i kulturlandskapet*. Naturvårdsverket. Rapport 5411.

Naturvårdsverket 2014: Beskrivning och vägledning för biotopen Allé i bilaga 1 till förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Swedish Standards Institute (SIS) 2023: SS 199000: 2023 Naturvärdesinventering (NVI) - Kartläggning och värdering av biologisk mångfald - Krav och vägledning. Stockholm, SIS.

Örnborg, J. & Bengtsson, O. 2015: *Natur- och trädinventering vid Fyrby och Tråbrunna, Norrköpings kommun.*

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2026-05-04, Dnr 2021-08302

Bilaga 1. Tabell över inventerade träd

Träd_ID	Trädslag	DBH	Naturvärdes-bedömning totalpoäng	Naturvärdesklass	Kommentar
1	Lönn	37	1		Biotopskydd
2	Lönn	25	0		Troligt biotopskydd
3	Tall	43	2		Troligt biotopskydd, död ved i krona
4	Malus	22	0		
5	Tall	49	2		Troligt biotopskydd, död ved i krona
6	Tall	30	1		Troligt biotopskydd, Fågelbo
7	Lönn	55	4	Visst naturvärde	Biotopskydd
8	Lönn	58	3		Biotopskydd
9	Lönn	45	1		Biotopskydd
10	Lönn	56	2		Biotopskydd
11	Lönn	48	2		Biotopskydd, fågelbo
12	Lönn	43	1		Biotopskydd
13	Lönn	41	1		Biotopskydd
14	Lönn	48	2		
15	Salix	22	0		
16	Salix	57	1		
17	Salix	42	0		
18	Salix	25	0		
19	Salix	28	0		
20	Salix	28	0		
21	Salix	20	0		
22	Malus	30	1		Tvåstammig
23	Salix	36	0		
24	Salix	25	0		Tvåstammig
25	Salix	27	0		
26	Salix	45	2		Lönnlav, mellansmåstjärna
27	Salix	28	0		
28	Salix	32	0		
29	Salix	38	0		
30	Salix	40	1		Stor vedblotta
31	Salix	22	0		
32	Salix	39	0		
33	Oxel	30	0		

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2026-05-04, Dnr 2021-08302

Träd_ID	Trädslag	DBH	Naturvärdes-bedömning totalpoäng	Naturvärdesklass	Kommentar
34	Salix	29	0		
35	Salix	26	0		
36	Salix	32	0		
37	Salix	31	0		
38	Lönn	20	0		

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2026-05-04, Dnr 2021-08302